

Prvi raztežaj smeri Šteblaj-Juvan v Široki peči
Foto: Primož Lavrič

11. junija sta Žiga Oražem in Primož Lavrič plezala v od boga pozabljeni Široki peči. Stena, ki je bila nekoč močno oblegana in čislana med alpinisti, dandanes le redko doživi obisk. No, fanta sta si zaželela samote in dogodivščine, in za to je ni boljše kulise, kot je Široka peč. Za cilj sta si izbrala smer Šteblaj-Juvan (450 m, VII-/IV-V), ki velja za bolj krušljivo, a sta ugotovila, da ni tako hudo. Če seveda odmislimo prvi raztežaj (najtežji), ki je bolj ko ne podrt in grife bolj tiščiš v steno, kot pa se prijemaš zanje. Sicer pa smer postreže tudi z dokaj dobro skalo in lepo plezarijo, ki je prav gotovo ne bodo zmotile naveze nad tabo ali pod tabo. Kot je zapisal že Primož, gre vsekakor za veliko turo v divjem okolju, ki alpinistu da veliko več, kot samo športnoplezalni užitek.

Plezalo se je tudi v Vežici, kjer so naveze iskale prehode čez klasično smer **Geršak-Grčar (390 m, V+)** in Črnelasko (**200 m, V/IV**). Tudi tukaj

ni šlo brez majcenih orientacijskih zagat oziroma odklonov od idealne smeri.

11. junija sta Marko Šarac in Matija Jošt (oba AO Celje-Matica) preplezala smer **Herle-Vršnik (450 m, VI/V)** v Ojstrici. Marko se je malce jezil nad posamezniki, ki so jo opisali kot grdo. Predvsem zato, ker se je pod steno počutil nekoliko nelagodno, a na njenem robu je njegov nasmeh povedal vse – da gre res za pravo lepoticco. Istega dne sta Matej Balažič (AO TAM) in Blaž Gladek (AO Kamnik) spet tipala skalo, da, ugotovili ste, v predostenju Križevnika. Zapodila sta se v smer **Roža (120 m, VII+)** in verjetno opravila prvo ponovitev. Matej je bil nad smerjo navdušen, še bolj nad strmino, najbolj pa nad navija-njem v podlakti.

Nejc Marčič (AO Radovljica) je pope-ljal mladino čez **Mansardo (500 m, VI/IV-V)** v SZ-steni Planje in ji pričaral čudovite koticke trentarskih gora, ki v svojih nedrjih skrivajo marsikate-ri biser. Zatorej, plezalec, le zberi pogum in zajadraj v ta prostranstva ter doživi avanturo, ki ti je obisk sten nad Vršičem ne more dati.

Kje so naše ladje?

Luka Stražar in Petra Klinar (oba Akademski AO) sta del maja in junija preživela v objemu aljaških gora. Pod Denali sta odletela z idejo o plezanju v območju najvišjega vrha Severne Amerike, kakor bodo razmere pač dovoljevale. Očitno sta svoj čas izkoristila in za aklimatizacijo jima je zadnji dan v maju uspelo stopiti na Denali. Tako sta tudi dodobra preučila možnosti sestopa v primeru še kakega vzpona. Po počitku in regeneraciji sta ponovno zavila na goro in med 6. in 8. junijem preplezala **Cassinov greben (2400 m, AK 5, 5.8, AI4)**. Smer, o kateri je legendarni Washburn leta 1956 dejal, da je "verjetno zadnja in verjetno najtežja potencialno nova smer na Mount McKinley". Tako so pozvali alpiniste po svetu in leta 1961 je izziv sprejel Ricardo Cassin ter se julija istega leta znašel pod goro s šestimi soplezalci. Konec junija so v odpravarskem slogu, z napenjanjem vrvi in tovorjenjem opreme po pobočjih gore, začeli svoj vzpon in ga 19. julija zaključili

na vrhu. Vmes so se spopadali s polarnim mrzom, ogromnimi količinami novozapadlega snega, ampak z vztrajnostjo in predanostjo cilju jim je uspelo. Njihov vzpon je predstavljal triindvajseti vzpon na vrh in šele peto smer na goro. Nekaj let pozneje, natančneje leta 1967, so prvo ponovitev smeri opravili Japonci in dodali dve varianti, od katerih je najbolj značilen Japonski kuloar, ki danes predstavlja začetek smeri. Razvoj plezanja je logično pripeljal do prvega solo vzpona, ki ga je poleti 1976 opravil Charlie Porter. 4. junija je legendarni Mugs Stump s smerjo opravil v pičlih petnajstih urah, junija 2006 pa je smer sam preplezal tudi Matej Kladnik (AO Kamnik).

Ko pišem te novice, Luka in Petra veselo nadomeščata izgubljene kalorije v Talkeetni, kjer pripravljajo izvrstne hamburgerje – nekaj, kar v Ameriki res znajo. Verjetno pa tudi odgovarjata radovednim turistom, ki jih zanima, ali sta bila na vrhu. Z ožganima obrazoma in izklesanima telesoma prav gotovo izstopata med množico bledoličnih in dobro "grajenih" ameriških turistov.

Novice je pripravil
Peter Bajec - Poli.

ŠPORTNOPEZALNE NOVICE

Z Bohinjske Bele

Jakob Bizjak je izenačil svoj najboljši dosežek v skali, saj je v 11. poskusu preplezal smer Privid (8c+) na Bohinjski Beli. Njegova najtežja smer doslej je bila Miza za šest (8c+) v Kotečniku, ki jo je leta 2011 kot prvi preplezal Luka Zazvonil. Uspeh v Prividu ga je še posebej navdušil, saj gre pri tej smeri, ki velja za najtežjo v tem znanem gorenjskem plezališču, za previsno ploščo s sila majhnimi oprimki in stopi, kar je popolno nasprotje njemu najljubših previsov. Jakob je šele šesti plezalec, ki je preplezal Privid. Smer je leta 2007 prvi preplezal Klemen Bečan, za njim pa so bili v njej uspešni še Matej Sova, Domen Škofic, Gašper Pintar in Klemen Kejžar.

Prva 9b na Otoku

V najbolj znanem britanskem plezališču Malham Cove je Steve McClure preplezal smer Rainman (9b) in tako poskrbel za najtežjo smer Velike Britanije, sam pa postal prvi Britanec s preplezavo 9b. 46-letni britanski plezalec, prava legenda športnega plezanja na Otoku, je linijo, ki je povezovala več obstoječih smeri (Raindogs, Rainshadow, Bat Route), začel študirati že leta 2010.

Triglav The Rock 2017

19. in 20. maja je v Sloveniji potekalo mednarodno tekmovanje serije masters v športnem plezanju v disciplini balvani – Triglav The Rock Ljubljana. Prvi dan so se zvrstile kvalifikacije, ki so potekale v Kopru, kjer si je več kot 100 prijavljenih tekmovalcev skušalo zagotoviti vstopnico za polfinale in finale, ki je drugi dan potekal na Kongresnem trgu v Ljubljani. Dvodnevno dogajanje je doseglo vrhunec v soboto v poznih večernih urah, ko je pred zapolnjenim Kongresnim trgom ob bučnem navijanju slavila Janja Garnbret. V konkurenci finala so bile še tri rojakinje, Mina Markovič, Katja Kadič in Urška Repušič, ter Hannah Midtbø iz Norveške in Belgijka Chloe Caulier. V moški konkurenci je izstopal Korejec Chon Jongwon, za navdušenje množice pa je bil najbolj zaslužen Slovenec Jernej Kruder, sicer tudi ambasador dogodka, z drugim mestom. Vodilni po polfinalu, Rus Aleksej Rubcov, je bil tretji. Nemeec Jan Hojer je končal na četrtem mestu, Domen Škofic je bil peti, Francoz Jeremy Bonder pa šesti.

Končni vrstni red Ženske

1. Janja Garnbret, SLO
2. Katja Kadič, SLO
3. Chloe Caulier, BEL
4. Hannah Midtbø, NOR
5. Mina Markovič, SLO
6. Urška Repušič, SLO

Moški

1. Chon Jongwon, KOR
2. Jernej Kruder, SLO
3. Aleksej Rubcov, RUS
4. Jan Hojer, GER
5. Domen Škofic, SLO
6. Jeremy Bonder, FRA

Novice je pripravil
Peter Mikša.

LITERATURA

Janez Gregorin - Igor Zagrenjen: Zavetje v pečevju. Kronika leta strahote 1810 1941. Celje - Ljubljana, Celjska Mohorjeva družba, 2016. 410 str., 23,50 EUR.

Po krivici pozabljeni pisatelj in vrhunski alpinist Janez Gregorin se je rodil leta 1911 v Ljubljani. Z mlajšim bratom Mirom je preživel otroštvo brez staršev, pri sorodnikih; mati je umrla za špansko gripo, odtujeni oče se je šele več let po vojni vrnil iz ruskega ujetništva. Brata so v skupni navezi družili zahtevni alpinistični vzponi, ljubezen do glasbe in petje v Akademskem zboru. Miro je postal operni solist, Janez pa se je po končanem študiju filozofije posvetil novinarstvu. Urejal je časopis *Slovenski dom*, ki je začel izhajati pred vojno in je obstal tudi po italijanski okupaciji. V njem je pet mesecev izhajal podlistek *Zavetje v pečevju*, arhaizirana, v resnici pa aktualna zgodba po okupaciji razdeljenega slovenskega ozemlja – o nasilju po vaseh in odročnih kmetijah v okolici Kamnika in na območju Kamniško-Savinjskih Alp. Čas dogajanja je že v podnaslovu *Kronika leta strahote 1810* zamaknjen v dobo Ilirskih provinc. S to označbo časa se je objava izognila pozornosti cenzure. Kratek uvod o Napoleonovem nasilju v Evropi bralca privede v odročno dolino blizu Glavnika (Kamnika), na trdno Vreskovo kmetijo v času, ko stari gospodar predaja posestvo sinu. Večerniško zastavljena povest o

težkem, a idiličnem življenju na kmetih v tesni povezanosti z naravo se spremeni v zgodbo o preizkušnjah, ki jih prinašata vojna in vdor francoskih vojakov, ki so »lovili ljudi, kakor lovci gonijo jelenjad«.

Pripoved, ki prikazuje zločine nad nedolžnimi mirnimi prebivalci, vsebuje silovit čustven naboj. Tragični dogodki uničijo trdno kmečko družino, v kateri sta vladala sloga in spoštovanje, hlapec in dekla z lastnim življenjem skušata rešiti svojega gospodarja. Nasilne smrti umrejo najboljši in najbolj ranljivi, le vera v Boga daje trpečim tolažbo in upanje. Psihološko prepričljiv je značaj vaškega grbavca, ki postane ovaduh in morilec, da bi se sovaščanom maščeval za zaničevanje in žalitve, ki jih je pretrpel zaradi iznakaženosti.

Literarni junak po tragičnih dogodkih, nasilni smrti najbližjih, ne obupa, ampak se nasilju upre. Umik v navidezno zavetje v pečevju ni rešitev za mlado družino, ki se je vanj zatekla, postane pa zavetje rokovnjaškimi plahutarjem – upornikom, ki se pripravljajo na napad. V viziji mladega, na smrt bolnega pisatelja Slovenci v odločilnem spopadu združeni premagajo sovražnike in osvobodijo vse zasedeno ozemlje. Po vojni obnovijo požgane domačije in življenje se vrača v svojo strugo.

V povesti se prepletata realnost in mitska razsežnost, v katero prehajajo liki voditeljev, ljudskih junakov zunaj časa in kraja. Pisateljevo opazovanje podrobnosti, slikovito upodabljanje sprememb v letnih časih in ljubezen do gora v himničnem zanosu pričajo o njegovem globokem doživljanju narave in povezanosti s pokrajino. Doživeta pripoved s svojo neposredno pretresljivostjo pritegne tudi današnjega bralca. Značilni so dramatični dialogi in tudi notranji monologi posameznih literarnih oseb. Jezikovni izraz bogatijo narečne in arhaične besede ter rekla.

Razgibana osrednja zgodba zajame še vrsto usod in resničnih dogodkov z začetka druge svetovne vojne. Pisateljeva življenjska filozofija z visokimi etičnimi merili premočrtno deli ljudi na dobre in slabe, najhujši greh je izdaja. Za vse slabosti se najde razumevanje, a izdajalec je obsojen na